

พัฒนาการโรงเรียนวานิชย์นุกูล พ.ศ. 2467- 2563 Development of Wanichnukul School, 1924-2020

อัญญาณี ศรีงมี¹, ชาตรี เกษโพหนอง², สิริพัฒน์ ลาภจิตร³

Unyanee Khruengmee¹, Chatree Gadphontong², Siriphat Lapchit³

¹⁻³มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

¹⁻³Surindrarajabhat University

E-mail: nlb1420bln@gmail.com¹

Tel: 081-495****

Received : May19, 2023;

Revised : December23, 2023;

Accepted : December24, 2023

บทคัดย่อ

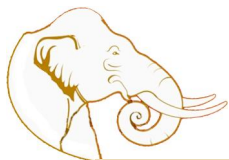
บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาเกี่ยวกับชุมชนชาวจีนเมืองสุรินทร์ 2) เพื่อศึกษาพัฒนาการความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวานิชย์นุกูลกับชุมชนชาวจีนเมืองสุรินทร์ และ 3) เพื่อเสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้ในการจัดทำคู่มือพัฒนาการโรงเรียนวานิชย์นุกูลประกอบการศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม สาระประวัติศาสตร์ รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพใช้แนวคิดทางประวัติศาสตร์ในการวิจัย คือกลุ่มเป้าหมายและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้นำชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิ และชาวชุมชน จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 3 ชนิด คือ 1) การสังเกตแบบมีส่วนร่วม 2) การสนทนากลุ่ม 3) การสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิเคราะห์เนื้อหาแล้วเขียนบรรยายเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุมชนชาวจีนในเมืองสุรินทร์ส่วนใหญ่ มีต้นกำเนิดมาจากตำบลซัวเถา เมืองแต้จิ๋ว มณฑลทกวางต้งประเทศจีน ในสมัยนั้นประเทศไทยมีความต้องการใช้แรงงานจีนในกระบวนการเศรษฐกิจ เมื่อมีบุตรหลานเพิ่มจำนวนมากขึ้น จึงก่อตั้งโรงเรียนสอนภาษาจีนแห่งแรกในเมืองสุรินทร์ ชื่อว่า “โรงเรียนอุทัย” ใน พ.ศ. 2467 2) พัฒนาการความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวานิชย์นุกูลกับชุมชนชาวจีนเมืองสุรินทร์ แบ่งออกเป็น 5 ยุค 3) แนวทางการจัดการเรียนรู้ในการจัดทำคู่มือพัฒนาการโรงเรียนวานิชย์นุกูล พบว่า มีฐานการเรียนรู้ภายในแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ส่งเสริมให้ทำแหล่งเรียนรู้ออกมาในเชิงการศึกษาประวัติศาสตร์

คำสำคัญ : พัฒนาการ; โรงเรียนวานิชย์นุกูล; ความสัมพันธ์; ชุมชนชาวจีน

Abstract

The purposes of this research were: 1) to study the history of the Chinese community in Surin; 2) to study the development of the relationships between Vanichnukul School and the Chinese community in Mueng Surin; and 3) to provide learning management guidelines for preparing a handbook of the development of Vanichnukul School to use in the learning area of Social Studies, Religion and Culture learning specifically to the Strand of History.

Data were collected through a historical methodology from secondary sources, participatory observations, focused-group discussions, and in-depth interviews. The target group of this study consisted of community leaders, qualified persons, and community members. The collected data was analyzed and discussed descriptively.

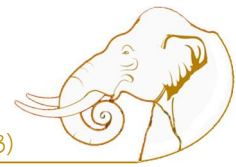
The study found that: 1) Most of the Chinese communities in Mueng Surin primarily came from Shantou Subdistrict, Chaozhou City, Guangdong Province in China. During that era, Thailand had a demand for Chinese labor in its economic processes, leading to Chinese immigrants coming to Thailand and developing themselves as economic entrepreneurs within Thailand. When those Chinese immigrants had an increasing number of children, they recognized the importance of education for Thai-Chinese children. Consequently, they established the first Chinese language school in Mueng Suring, named “U-Xia School”, in 1924 (2467 B.E.). 2) The development of the relationship between Vanichnukul School and the Chinese communities in Mueng Surin was divided into 5 eras including: the 1st era – Foundation and Establishment, the 2nd era – Control Period of Chinese Language Teaching, the 3rd era – Reformation of School Management System, the 4th era - Decline of Chinese Schools, and the 5th era – Global Development of Education in Chinese Schools. 3)

According to the learning management guidelines for preparing a handbook of the development of Vanichnukul School, the study showed that there is a variety of learning resources within the school that should be developed and promoted to serve as historical education learning resources. This could be integrated into the learning management process by creating a handbook for community history studies or pamphlets regarding the learning resources that can be applied to the learning management activities in the learning area of Social Studies, Religion and Culture specifically to the Strand 4 : History (Standard SO 4.1 and Standard SO 4.2).

Keywords: development; Wanichanukul School; relationship; Chinese

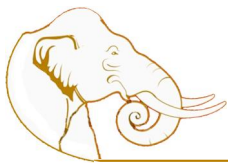
บทนำ

ในปัจจุบันประเทศไทยและประเทศจีนมีความสัมพันธ์กันมาอย่างยาวนานกว่า 700 ปี ส่งผลให้เกิดการผสมผสานกลมกลืนทางวัฒนธรรมและประเพณีของชาวไทยและชาวจีนอย่างลงตัว ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศมีความแนบแน่น อีกทั้งประเทศไทยยังเป็นประเทศที่มีคนเชื้อสายจีนอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างคนไทยกับคนจีนมีมาตั้งแต่สมัยสุโขทัย เป็นต้นมา โดยเฉพาะทางด้านการค้าและการแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรม ในระยะแรก ๆ นั้นส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพค้าขาย ต่อมาสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ชาวจีนเริ่มหลั่งไหลเข้ามาเป็นจำนวนมาก เนื่องจาก มีมูลเหตุหลายปัจจัยที่มีผลต่อการอพยพของชาวจีน เกิดจากปัญหาภายในประเทศหลายประการ เช่น ปัญหาทางการเมือง ปัญหาความยากจน ปัญหาภัยสงคราม และปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติ จึงทำให้ชาวจีนต้องอพยพออกจากประเทศของตนเพื่อหวังจะประกอบอาชีพแล้วหาเงินส่งกลับไปให้ครอบครัวที่ประเทศจีน (Pinsri, 2005 : 1) ส่วนใหญ่เป็นชาวจีนที่อพยพมาจากดินแดน ทางตอนใต้ของประเทศจีน คือ มณฑลกว่างตุง ฮกเกี้ยน

และไหหลำ ชาวจีนเหล่านี้ได้แก่ ชาวจีนกวางตุ้ง ชาวจีนแคะ ชาวจีนแต้จิ๋ว และชาวจีนฮกเกี้ยน และชาวจีนไหหลำ รวม 5 กลุ่มภาษาใหญ่จากหลักฐานที่ชี้ให้เห็นถึงการอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานของชาวจีน 5 กลุ่มภาษาดังกล่าวในประเทศไทยเห็นได้จากศาลเจ้า สมาคมตระกูลแซ่ สมาคมกลุ่มภาษา และโรงเรียนจีน อันเป็นหลักฐานที่แน่ชัด (Chanthanonanon. 2007) โดยเริ่มหารายได้จากการรับจ้างเป็นกรรมกรแบกหามในเหมืองแร่ทางภาคใต้ หรือรับจ้างเป็นกุลีแบกข้าวเปลือกตามท่าเรือต่าง ๆ ไม่นิยมประกอบอาชีพเกษตรกรรมเหมือนคนไทย ด้วยความที่คนจีนมีลักษณะนิสัยเป็นคนขยัน อดทน ประหยัดเก็บออมเงินสามารถสะสมเงินให้เพิ่มพูนขึ้นเรื่อยๆ ทำให้มีทุนทรัพย์ได้ มากพอที่จะเปลี่ยนอาชีพมาทำการค้าขาย สามารถทำกำไรและมีการสะสมทุนทรัพย์มากขึ้น คนจีนเริ่มมีบทบาททางการค้าและยังมียกคนจีนบางคนสามารถแทรกเข้าไปในระบบศักดินาไทยได้ โดยได้รับราชการ มีตำแหน่งเป็น “ขุน” เป็น “หลวง” (Sumetharat, 2011 : 206)

ชาวไทยเชื้อสายจีนในจังหวัดสุรินทร์ มีการอพยพเข้ามาตั้งแต่ก่อนการเกิดสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง ซึ่งเป็นช่วงสำคัญช่วงหนึ่งในการอพยพย้ายถิ่นฐานชาวจีนเข้ามาสู่ในประเทศไทย จากการสัมภาษณ์ถึงเส้นทางการอพยพของชาวจีนมายังประเทศไทยนั้น พบว่ามีอย่างน้อยสองเส้นทาง สายหนึ่งผ่านเวียดนามเข้ามาทางลาว ส่วนอีกสายหนึ่งจากเมืองคุนหมิง เข้าประเทศพม่า เข้ามาทางอำเภอแม่สาย และเดินทางด้วยเรือ มาขึ้นฝั่งที่ท่าเรือยานนาวา กรุงเทพมหานคร (Waritthitham, 2021, November 3, Interview) หลังจากที่ประเทศจีนได้เปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบคอมมิวนิสต์ รัฐบาลจีนปิดประเทศห้ามมิให้คนเข้าออก ทำให้ชาวจีนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยไม่สามารถกลับประเทศได้ กลุ่มคนจีนเหล่านี้จึงได้เข้ามาตั้งถิ่นฐานทำมาหากิน ในประเทศไทย โดยการสร้างศูนย์รวมจิตใจของคนจีน เช่น สร้างศาลเจ้า สร้างโรงเรียน ชาวจีนสามารถปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมท้องถิ่นของจังหวัดสุรินทร์ ซึ่งประกอบด้วย 3 กลุ่มวัฒนธรรม คือ กลุ่มไทย-เขมร กลุ่มไทย-กวย กลุ่มไทย-ลาว ก่อให้เกิดการผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรม สำหรับการตั้งถิ่นฐานของชาวจีนในเมืองสุรินทร์ มี 2 ระยะ คือ ชาวจีนในเมืองสุรินทร์ก่อนมีเส้นทางรถไฟ และ ชาวจีนในเมืองสุรินทร์หลังมีเส้นทางรถไฟ (Chaisitthanon, 2021, November 3, Interview) ชาวจีนที่มีเมียชาวจีนอพยพมาด้วยนั้น มีบุตรที่เกิดจากประเทศไทย จึงมีเชื้อสายจีนโดยตรงเพิ่ม ด้วยความที่มีบุตรหลานชาวจีนเพิ่มจำนวนมากขึ้น กลุ่มพ่อค้าชาวจีนที่อาศัยอยู่ในเมืองสุรินทร์ได้เห็นถึงความสำคัญทางการศึกษาของลูกหลานคนไทยเชื้อสายจีน จึงได้ก่อตั้งโรงเรียนสอนภาษาจีนแห่งแรกในเมืองสุรินทร์ ชื่อว่า “โรงเรียนอุเชีย” เมื่อ พ.ศ. 2467 ในสมัยรัชกาลที่ 6 มีความประสงค์ให้ลูกหลานชาวจีนได้มีที่ศึกษาเล่าเรียนและสืบทอดวัฒนธรรม ประเพณีที่ดั่งาม ของจีน จึงได้ก่อตั้งโรงเรียนขึ้น เริ่มแรกได้เข้าบ้านเป็นไม้ชั้นเดียวอยู่ทางทิศเหนือเยื้องบริเวณหน้าสถานีรถไฟมีครูเพียงคนเดียวชื่อ “นายตั้งจึกย้ง” สอนนักเรียนไม่เกินห้าสิบคน เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2469 การรถไฟฯ ได้ดำเนินมาถึงเมืองสุรินทร์ ทำให้เกิดความเจริญทางการค้า ชุมชนย่านการค้าภายในตัวเมืองเริ่มเคลื่อนย้ายจากสี่แยกหลักเมืองเข้ามาอยู่ใกล้หลังสถานีรถไฟ สองฝั่งถนนธนสาร (ชาวจีนเรียกว่าตึกโกย คือถนนสายตรง) ส่วนโรงเรียนก็ต้องถูกเส้นทางรถไฟกั้นไว้คนละฟาก ผู้ปกครองนักเรียน มีความเห็นว่านักเรียน ต้องข้ามทางรถไฟไปโรงเรียน ซึ่งมีความเสี่ยงต่อความปลอดภัย จึงเริ่มคิดหาทางย้ายโรงเรียน ขณะนั้นเจ้าแก้วเจ้าของโรงสี “ศรีสุรินทร์” คุณจิ้งเคียง แซ่ตั้ง (รองอำมาตย์ตรีขุนศรีสุรินทร์พาณิชย์) ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญทางการศึกษาของลูกหลานคนไทยเชื้อสายจีน จึงยกที่ดินจำนวนเนื้อที่ 6 ไร่ 2 งาน 87.7 ตารางวา ลักษณะของเนื้อที่คล้าย ตัว “บ” เพื่อก่อสร้างโรงเรียน โดยสร้างด้วยไม้เนื้อแข็งสองชั้น โรงเรียนได้ดำเนินการสอนติดต่อกันมาแต่สมัยนั้นการบริหารงานของโรงเรียนยังคงเป็นกลุ่มพ่อค้าชาวจีนในเมืองสุรินทร์ (Rojjaratpaisarn. 2021, November 3, Interview)

สภาพปัจจุบันโรงเรียนวณิชย์นุกูล เป็นโรงเรียนเอกชนในระบบที่อยู่ภายใต้การดูแลของสมาคมศิษย์เก่าโรงเรียนวณิชย์นุกูล บริหารจัดการโดยคณะกรรมการสมาคมศิษย์เก่าวณิชย์นุกูล ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2519 และได้พัฒนาปรับเปลี่ยนตามยุคตามสมัยจนถึงปัจจุบัน ซึ่งผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่ตระหนักถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษและภาษาไทย มากกว่าภาษาจีน เนื่องจากเป็นภาษาที่ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน อีกทั้งโรงเรียนวณิชย์นุกูล ยังให้การส่งเสริมนักเรียนมีทักษะทางด้านภาษาอังกฤษมากกว่าภาษาจีน มีการริบวฒนธรรมตะวันตกเข้าไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอน เพื่อสนองต่อความต้องการของผู้ปกครอง ทำให้วัฒนธรรมจีนที่มีมาตั้งแต่บรรพบุรุษเริ่มห่างหายไป ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาประวัติความเป็นมาของชุมชนชาวจีนในเมืองสุรินทร์สู่พัฒนาการโรงเรียนวณิชย์นุกูล ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวณิชย์นุกูลกับชุมชนชาวจีนในเมืองสุรินทร์ และเสนอแนะทางการจัดการเรียนรู้ จัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับพัฒนาการของชุมชนชาวจีนกับการศึกษาของโรงเรียนวณิชย์นุกูล โดยสอดแทรกเนื้อหาเข้าไปในสาระประวัติศาสตร์

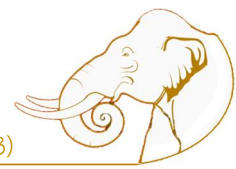
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาเกี่ยวกับชุมชนชาวจีนเมืองสุรินทร์สู่พัฒนาการโรงเรียนวณิชย์นุกูล
2. เพื่อศึกษาพัฒนาการความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวณิชย์นุกูลกับชุมชนชาวจีนเมืองสุรินทร์
3. เพื่อเสนอแนะทางการจัดการเรียนรู้ในการจัดทำคู่มือพัฒนาการโรงเรียนวณิชย์นุกูล เพื่อเป็นแนวทางนำไปใช้บูรณาการในการจัดการเรียนรู้

เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยพัฒนาการโรงเรียนวณิชย์นุกูล พ.ศ. 2467 - พ.ศ. 2563 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาชุมชนชาวจีนในเมืองสุรินทร์สู่การเกิดพัฒนาการของโรงเรียนวณิชย์นุกูล โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดในการวิจัยดังต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง
 - 1.1 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542
 - 1.2 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
 - 1.3 ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเมืองสุรินทร์
 - 1.4 ประวัติโรงเรียนวณิชย์นุกูล
 - 1.5 แนวคิดเกี่ยวกับประวัติศาสตร์
 - 1.6 แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาประวัติศาสตร์ชุมชน
 - 1.7 แนวคิดเกี่ยวกับสังคม
 - 1.8 แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรม
2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
 - 2.1 ทฤษฎีวิวัฒนาการ
 - 2.2 ทฤษฎีโครงสร้างและหน้าที่
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 3.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

กรอบแนวคิดการวิจัย

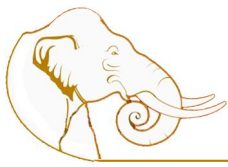
การวิจัยเรื่องพัฒนาการโรงเรียนวณิชยกุล เป็นการวิจัยทางประวัติศาสตร์ (Historical Research) ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวคิดในการกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

สรุป

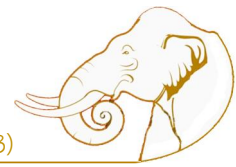
การวิจัยพัฒนาการโรงเรียนวณิชยกุล ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยดังกล่าวมาอภิปรายผล ดังนี้

ชาวจีนในเมืองสุรินทร์ส่วนใหญ่มีต้นกำเนิดมาจากเมืองแต้จิ๋ว มณฑลกวางตุ้งประเทศจีน อพยพเข้ามาในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก ด้วยเหตุและปัจจัยหลายประการ เช่น ปัญหาทางการเมือง ปัญหาความยากจน ปัญหาภัยสงคราม และปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติ พื้นที่ในประเทศจีนเต็มไปด้วย ภูเขา

ประชากรแออัด พื้นที่ราบมีน้อยไม่เพียงพอต่อการทำมาหากิน สอดคล้องกับ Pinsri (2005) กล่าวว่า สาเหตุหลักประการหนึ่งของการย้ายถิ่นของเชื้อชาติจีน-ไทยเข้าสู่จังหวัดสุรินทร์คือสงครามที่เกิดขึ้นในประเทศจีนระหว่างปีพ.ศ. 2436 – 2492 จึงทำให้ชาวจีนต้องอพยพออกจากประเทศของตนเพื่อหวังจะประกอบอาชีพแล้วหาเงินส่งกลับไปให้ครอบครัวที่ประเทศจีน ทั้งนี้ความสัมพันธ์ระหว่างคนไทยกับคนจีนมีมาตั้งแต่ สมัยสุโขทัย เป็นต้นมา โดยเฉพาะทางด้านการค้าและการแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรม ส่วนใหญ่เป็นชาวจีนที่อพยพมาจากดินแดน ทางตอนใต้ของประเทศจีน คือ มณฑลกว๋างตุ้ง ฮกเกี้ยน และไหหลำ ชาวจีนเหล่านี้ได้แก่ ชาวจีนกว๋างตุ้ง ชาวจีนแคะ ชาวจีนแต้จิ๋ว และชาวจีนฮกเกี้ยน และชาวจีนไหหลำ รวม 5 กลุ่มภาษาใหญ่ โดยเริ่มหารายได้จากการรับจ้างเป็นกรรมกรแบกหามในเหมืองแร่ทางภาคใต้ หรือรับจ้างเป็นกุลีแบกข้าวเปลือกตามท่าเรือต่างๆ ไม่นิยมประกอบอาชีพเกษตรกรรมเหมือนคนไทย ด้วยความที่คนจีนมีลักษณะนิสัยเป็นคนขยัน อดทน ประหยัดเก็บออมเงินสามารถสะสมเงินให้เพิ่มพูนขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้มีทุนทรัพย์ได้มากพอที่จะเปลี่ยนอาชีพมาทำการค้าขาย สามารถทำกำไรและมีการสะสมทุนทรัพย์มากขึ้น ส่วนคนไทยที่มีเงินทุนส่วนใหญ่เป็นกลุ่มขุนนางและข้าราชการ ราษฎรทั่วไปอยู่ในสภาพไพร่ ทาส ที่ผูกพันอยู่กับระบบศักดินาที่ไม่มีทุนและไม่มีความสามารถทางการค้า ดังนั้น นอกจากคนจีนเริ่มมีบทบาท ทางการค้าและยังมีคนจีนบางคนสามารถแทรกเข้าไปในระบบศักดินาไทยได้ โดยได้รับราชการ มีตำแหน่งเป็น “ขุน” เป็น “หลวง” สอดคล้องกับ Chantawanich (1991 : 89-92) กล่าวว่า ถิ่นกำเนิดชาวจีนแต้จิ๋วในประเทศไทยจากบันทึกทางประวัติศาสตร์ไทยกล่าวว่า ชาวจีนที่เดินทางมาประเทศไทยในยุคสมัยอยุธยาส่วนใหญ่เป็นชาวฮกเกี้ยน มักมีอาชีพรับราชการ หลังจากที่ประเทศจีนได้เปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบคอมมิวนิสต์รัฐบาลจีนปิดประเทศห้ามมิให้คนเข้าออก ทำให้ชาวจีนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยไม่สามารถกลับประเทศได้ กลุ่มคนจีนเหล่านี้จึงได้เข้ามาตั้งถิ่นฐานทำมาหากินในประเทศไทย โดยการสร้างศูนย์รวมจิตใจของคนจีน เช่น สร้างศาลเจ้า สร้างโรงเรียน ชาวจีนสามารถปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมท้องถิ่นของจังหวัดสุรินทร์ ซึ่งประกอบด้วย 3 กลุ่มวัฒนธรรม คือ กลุ่มไทย-เขมร กลุ่มไทย-กูย กลุ่มไทย-ลาว ก่อให้เกิดการผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรม ทั้งนี้เนื่องจากมีความจำเป็นเพื่อให้อยู่รอด ดังที่ Talcott Parsons (1966 : 21) นักสังคมวิทยาชาวอเมริกัน ได้กล่าวว่า การปรับตัว (Adaptation) ระบบการกระทำทั้งหมดต้องหาหรือจัดการกับทรัพยากรจากสิ่งแวดล้อมธรรมชาติให้กับสมาชิกในระบบอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมถ้าหากเป็นระบบสังคมสถาบันเศรษฐกิจมีบทบาทสำคัญที่จะคิดหาเทคนิควิธีต่าง ๆ และวิธีการจัดการกับทรัพยากร เพื่อให้สมาชิกในสังคมได้ใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม และการบูรณาการรวมหน่วย (Integration) ระบบการกระทำทั้งหมดต้องผสมผสานความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยหรือส่วนต่าง 1 ภายในระบบอย่างกลมกลืนกันเพื่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เช่น ระบบสังคมจะมีสถาบันกฎหมายที่มีบทบาทสำคัญต่อการประสานความกลมกลืนกัน หรือทำให้หน่วยหรือส่วนต่าง ๆ ภายในสังคมมีสถาบันกฎหมายที่มีบทบาทสำคัญต่อการประสานความกลมกลืนกัน หรือทำให้หน่วยหรือส่วนต่าง ๆ ภายในสังคมมีความสามารถที่จะทำงานร่วมกัน และมีความสามัคคีต่อกัน

โดยพัฒนาการโรงเรียนนานาชาติแบ่งออกเป็น 5 ระยะ ได้แก่ ยุคที่ 1 ยุคก่อร่างสร้างตัว ยุคที่ 2 ยุคควบคุมการสอนภาษาจีน ยุคที่ 3 ยุคปรับเปลี่ยนระบบการบริหารโรงเรียน ยุคที่ 4 ยุคโรงเรียนจีนตกต่ำ และ ยุคที่ 5 ยุคพัฒนาการศึกษาในโรงเรียนจีนสู่สากล ทั้งนี้พบว่า แต่ละระยะนั้น รัฐบาลไทยมีการควบคุมโดยมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติโรงเรียน พบว่ามีปัจจัยที่สำคัญคือประการที่ 1 เกิดจากการตื่นตัวในการปรับปรุงการศึกษาของไทย ประการที่ 2 เกิดจากนโยบายที่จะผสมกลมกลืนลูกหลานจีนโดยต้องการที่จะให้ลูกหลานจีนได้เรียนหนังสือไทยและมีความจงรักภักดีต่อชาติไทย ประการที่ 3 เรื่องของความ

ขัดแย้ง ในด้านการเมืองระหว่างประเทศจีนและประเทศไทย สอดคล้องกับการศึกษาของ Jaruthawe (2009) ศึกษาสถานภาพ การก่อตั้ง และการบริหารโรงเรียนจีนในมณฑลกรุงเทพฯและความสัมพันธ์กับรัฐบาลสยามตั้งแต่ปี พ.ศ. 2461 (พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชนมีผลบังคับใช้) จนถึง พ.ศ. 2475 เมื่อการปฏิวัติเปลี่ยนสยามจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์เป็นสถาบันพระมหากษัตริย์ตามรัฐธรรมนูญ โรงเรียนภาษาจีนในสยามเป็นสถาบันการศึกษาที่สอนภาษาของบ้านเกิดของบรรพบุรุษและให้ได้รู้จักขนานนามจีน ด้วยเหตุผลนี้รัฐบาลสยามจึงออกกฎหมายควบคุมโรงเรียนจีน ส่งผลให้จีนละเมิดกฎหมายและระเบียบข้อบังคับดังกล่าวต่อไป ผลการวิจัยพบว่าค่านิยมทางการศึกษาและการเมืองซึ่งจีนรวบรวมไว้ในช่วงเวลานั้น มีอิทธิพลอย่างมากต่อโรงเรียนจีนในสยาม การตัดภาษาไทยออกในหลักสูตรและเน้นที่ภาษาจีนและคำสอนทางการเมือง กลายเป็นภัยคุกคามใหญ่หลวงต่อรัฐบาลสยาม ด้วยเหตุนี้จึงได้มีการนำพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชนปี พ.ศ. 2461 มาใช้ กฎหมายฉบับนี้ทำให้ภาษาไทยเป็นส่วนหนึ่งของระบบการศึกษา และยังห้ามการสอนเกี่ยวกับค่านิยมทางการเมืองของจีน ซึ่งรัฐบาลสยามคิดว่าจะเป็นอันตรายต่อเสถียรภาพทางสังคมและการเมืองของสยามอย่างมาก

ข้อเสนอแนะ

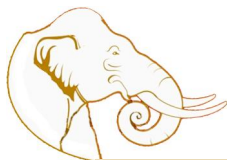
การวิจัยพัฒนาการโรงเรียนนานาชาติอนุบาล จากการศึกษาวิจัยโดยการลงพื้นที่สัมภาษณ์เก็บข้อมูล การวิจัย นำเขียนเป็นผลการวิจัยแล้วนำมาสรุปอภิปรายผล จากการประมวลข้อมูลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการนำข้อมูลการวิจัยเพื่อไปให้ประโยชน์ และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. นำความรู้ที่ได้จากการวิจัยเรื่องพัฒนาการโรงเรียนนานาชาติอนุบาลไปเผยแพร่และใช้สอนในรายวิชาประวัติศาสตร์ เพื่อให้นักเรียนได้ทราบเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของโรงเรียน เกิดความรักและหวงแหนให้สถานการศึกษา
2. องค์ประกอบภาครัฐได้แก่ องค์การปกครองท้องถิ่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัดควรส่งเสริมให้มีบทบาทในการสนับสนุนการเผยแพร่ข้อมูลการวิจัยแก่ชุมชน เพื่อให้เกิดการอนุรักษ์และฟื้นฟูประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมอันดีงามของชุมชนสืบไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบประเด็นการวิจัยที่สำคัญ ในแต่ละด้าน เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ที่ต่อเนื่องกันกับฐานการวิจัยที่มีอยู่ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยทำเป็นคู่มือในการศึกษาประวัติศาสตร์ชุมชน แผ่นพับแหล่งเรียนรู้ เป็นต้น ซึ่งสามารถนำไปใช้จัดการเรียนการสอนโดยการสอดแทรกเนื้อหาลงในสาระที่ 4 มาตรฐาน ส 4.1 และมาตรฐาน ส 4.2 โดยควรให้ความสำคัญสำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ

เอกสารอ้างอิง

- กฤษฎา พินศรี. (2548). *การปรับตัวของคนไทยเชื้อสายจีนภายใต้วัฒนธรรมเขมรสุรินทร์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- นิเวศน์ วรวิจิตรธรรม. (2564 พฤศจิกายน 3). สัมภาษณ์.
- พรพรรณ จันทโรนานนท์. (2550). *ชาวจีนในไทยมาจากไหน เปิดประวัติการอพยพยุคแรกเริ่มถึงการผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรม*. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : https://www.silpa-mag.com/history/article_26173. สืบค้น 11 ธันวาคม 2565.
- พิชัย รัตนพล. (2515). *วิวัฒนาการการควบคุมโรงเรียนจีน*. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- รวีพรรณ จารุทวี. (2552). *โรงเรียนจีนในมณฑลกรุงเทพฯ พ.ศ.2461-2475*. (วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาประวัติศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรกร ไรจน์จรัสไพศาล. (2564. พฤศจิกายน 3). สัมภาษณ์.
- ศิริพร สุขธรรตน์. (2554). *ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเมืองสุรินทร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ศุภชงค์ เลิศศุภวงศ์. (2564. พฤศจิกายน 3). สัมภาษณ์
- สำราญ บุญทา. (2565. ธันวาคม 1). สัมภาษณ์.
- Buntha. S. (2022. December 1). Interview. [In Thai]
- Chanthanonanon. P. (2007). *Where do the Chinese in Thailand come from? Revealing the history of early migration and cultural assimilation*. [Online]. Available : https://www.silpa-mag.com/history/article_26173. Retrieved 11 December 2022. [In Thai]
- Jaruthavee. R. (2009). *Chinese Schools in Monthon Krungthep. 1918-1932. Thesis Submitted Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Arts Program in History Faculty of Arts Chulalongkorn University*. [In Thai]
- Lertsuphawong. S. (2021. November 3). Interview. [In Thai]
- Parson. Talcott. (1966). *Toward General Theory of Social Action*. New York : Haward University Press.
- Pinsri.K. (2005). *Adjustment of Thai-Chinese people under the Khmer Surin culture*. Doctor of Philosophy Thesis. Graduate School Surindra Rajabhat University. [In Thai]
- Rattanaphon. P. (1972). *The evolution of Chinese school control*. Master of Public Administration Thesis National Institute of Development Administration.
- Rojjaratpaisarn. W. (2021. November 3). Interview. [In Thai]
- Sumetharat. S. (2011). *Local history of Surin city. 3rd printing*. Bangkok: Odeon Store. [In Thai]
- Warithitham. N. (2021. November 3). Interview. [In Thai]